

LAGUTSKOTTETS betänkande nr 9/1970-71

Framst. nr 34/1970.

med anledning av Ålands landskapsstyrelses framställning till Ålands landsting med förslag till landskapslag om parkeringsbot.

Med anledning av ovannämnda framställning, varöver Landstinget inbegärt utskottets utlåtande, får utskottet, som i ärendet hört stadsdirektören Aron Häggblom, vördsamt anföra följande:

Lagförslaget innehåller den väsentliga ändringen, att lagstridigt stannande och parkerande icke mera skall vara straffbar gärning utom i de fall förseelsen medför allvarlig fara eller olägenhet. Påföljd för sådan förseelse blir parkeringsbot, en fast avgift om 20 mark, som är oberoende av den ertappades ekonomiska förhållanden och felets art.

Övervakningen av trafiken i detta avseende och utfärdandet av betalningsanmaning kan ombesörjas av polismyndigheterna eller särskilt tillsatta kommunala övervakare. Det normala är att polismyndigheterna handhar uppgifterna. Kommun kan dock anhålla om att få handha dem och får i sådant fall uppbära påförda belopp.

I riket har man tillsvidare räknat med att endast städer med minst 40.000 invånare skall tillåtas övertaga övervakningen. Det synes också utskottet uppenbart och denna uppfattning delas även av stadsstyrelsen i Mariehamn, att det inte för närvarande finnes anledning att införa kommunal parkeringsövervakning i staden. Visserligen är trafiken i Mariehamn under högsäsongen sommartid väl så livlig som i en stad av nämnd storlek. Det ställer sig dock svårt att utbilda nödigt antal övervakningsbiträden för en så kortvarig sysselsättning. Dessutom är konkurrensen om arbetskraft under den tiden så hård, att det säkerligen skulle uppstå svårigheter att hålla duglig personal för dessa uppgifter. Det är enligt utskottets mening lämpligare att polisen sköter dessa uppgifter såväl i staden som på landsbygden. Utskottet har därför ansett att stadgandena om kommunal parkeringsövervakning helt kunde utelämnas från den aktuella lagstiftningen.

I lagförslaget omnämnes bland de förseelser som inräknas i begreppet parkeringsfel också uppställning mot förbud. Såsom framgår av landskapsstyrelsens framställning nr 37/1970 med förslag till landskapslag angående ändring av landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland är begreppet uppställning numera utelämnat från vägtrafiklagstiftningen (18 §). Utskottet har därför uteslutit detta begrepp ur lagtexten. Samma ändring har för övrigt också införts i förslaget till vägmärkesförfordning, som är under behandling i landskapsstyrelsen. Det

tidigare vägmärket "uppställning förbjuden" motsvaras i detta förslag av ett märke med benämningen "förbud att stanna".

Den föreliggande framställningen har ytterligare ett samband med nyssnämnda framställning nr 37/1970. I det där föreslagna nya 2 mom. i 30 § begränsas det allmänna straffstadgandet i landskapslagen om vägtrafik i landskapet Åland (böter eller fängelse i högst tre månader) att gälla endast parkeringsfel, som medfört eller kunnat medföra allvarlig fara eller olägenhet.

I samband med lagstiftningen om parkeringsbot har också införts detaljerade stadganden om flyttning av felparkerade fordon. Såsom landskapsstyrelsen anför i framställningens motivering är dessa stadganden i huvudsak av rikslagstiftningsnatur. Utskottet har fäst uppmärksamhet vid stadgandet om skyldighet att meddela om flyttning (16 §, tidigare 19 §). Enligt utskottets mening kan stadgandet lätt feltolkas så, att meddelande icke alls skulle komma i fråga vid närflyttning om den sker till plats inom synhåll från platsen för felparkeringen. I det fall att fordonet flyttats en längre sträcka eller placerats på en parkeringsplats med stort antal parkerade fordon anser utskottet likväl att meddelande såvitt möjligt borde framföras till fordonets ägare. Utskottet har därför föreslagit en formulering som ålägger polismyndighet att efter omständigheterna också i dessa fall meddela fordonets ägare.

I övrigt har utskottet endast vidtagit redaktionella ändringar. På grund av att förslaget måste omparagraferas har utskottet ansett det lämpligast att införa hela lagförslaget i betänkandet.

Med hänvisning till det ovan anförda får utskottet värdsamt föreslå,

att Landstinget måtte antaga lagförslaget sålydande:

L a n d s k a p s l a g
om parkeringsbot.

I enlighet med Ålands landstings beslut stadgas:

1 §.

Parkeringsbot för överträdelse av förbud och begränsningar beträffande stannande (utesl.) och parkering av fordon (parkeringsfel) förelägges av polisen i enlighet med vad i denna lag stadgas.

För alla genom en handling begångna parkeringsfel förelägges endast en bot.

Har med anledning av felet väckts åtal eller framställts straffanspråk, må parkeringsbot icke föreläggas.

(Utesl.)

2 §.

Ledningen av och tillsynen över iakttagandet av förbuden och begränsningarna beträffande stannande (utesl.) och parkering i polisdistrikt åligger chefen för polisdistriktet (parkeringsövervakare) (utesl.). Landskapsstyrelsen må dock bestämma, att annan befattningshavare i polisdistriktet i stället för chefen skall vara parkeringsövervakare i kommun.

(Utesl.)

(Utesl.)

3 §.

(Utesl.)

Är parkeringsfel uppenbart obetydligt, må polisman (utesl.) i stället för betalningsanmaning tilldela den felande anmärkning.

(Utesl.)

4 §.

Parkeringsboten utgör oberoende av felets art 20 mark, dock så att landskapsstyrelsen äger befogenhet att, då detta av hänsyn till trafiken anses påkallat, höja botens belopp till högst 50 mark. Förhöjningen må jämväl avse kommun eller visst område i kommun.

Parkeringsboten tillfaller staten.

5 §.

Parkeringsbot skall erläggas av den förare som begått felet. I fråga om motorfordon, med undantag för moped, är även den, som vid felets begående var fordonets ägare, eller i hans ställe den, till vilken besittningen av fordonet enligt anmälan till motorfordonsregistret varaktigt överlåtits, ansvarig för betalningen, om ägaren eller innehavaren icke gör sannolikt, att fordonet vid sagda tidpunkt olovligen nyttjades av föraren, eller påvisar, att han av annat skäl icke är skyldig att svara för boten.

6 §.

Fordons förare skall meddelas skriftlig anmaning att betala boten inom en vecka från det anmaningen gavs. Anträffas föraren icke, må betalningsanmaningen anbringas på synligt ställe på fordonet.

Har betalningsanmaning icke kunnat tillställas fordonets förare på i 1 mom. nämnt sätt, skall parkeringsövervakaren utan dröjsmål delgiva fordonets ägare eller innehavare, som är ansvarig för betalningen av boten, anmaning att erlägga boten inom en vecka från delgåendet.

7 §.

Har betalningsanmaning icke inom föreskriven tid efterkommits, skall parkeringsbotens belopp höjas med hälften. Parkeringsövervaka-

ren skall därvid meddela ägaren eller innehavaren av fordonet eller, om dessa icke är ansvariga för boten, föraren skriftligt föreläggande att betala förhöjd bot inom en vecka från delfåendet av betalningsföreläggandet, vid äventyr att boten eljest indrives i utsökningsväg.

8 §.

Rätten att uppbära parkeringsbot har förfallit, om icke betalningsföreläggande delgivits inom tre månader från den dag parkeringsfelet begicks.

9 §.

Parkeringsövervakare må förlänga betalningstid, om tvingande skäl därtill föreligger.

10 §.

Fordons förare, ägare eller innehavare, som anser anmaning eller föreläggande att betala parkeringsbot eller förhöjning av parkeringsbot obefogad, har rätt att inom stadgad betalningstid inlägga protest hos parkeringsövervakaren. Denne skall avgöra ärendet utan dröjsmål och delgiva vederbörande sitt beslut.

Godkänner parkeringsövervakaren protesten, skall han återkalla betalningsanmaningen eller betalningsföreläggandet eller förhöjningen av boten och, om betalning redan skett, förordna om omedelbar återbetalning till vederbörande av vad som erlagts för mycket.

11 §.

Den som är missnöjd med parkeringsövervakarens beslut med anledning av protest må inom 30 dagar från delfåendet anföra besvär däröver hos länsstyrelsen. Till besvärsskriften skall utöver vad därom är särskilt stadgat fogas bevis över att boten betalats inom föreskriven tid, vid äventyr att besvären eljest icke upptages till prövning. Innan ärendet avgöres, skall länsstyrelsen inhämta parkeringsövervakarens yttrande i saken. Besvärsskriften må även tillställas parkeringsövervakaren, som då skall vidarebefordra den jämte sitt eget yttrande till länsstyrelsen. I länsstyrelsens beslut må ändring icke sökas.

Betalningsföreläggande verkställes utan dom eller utslag med iakttagande av stadgandena om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg.

(Utesl.)

12 §.

Har protest inlagts eller besvär inkommit efter den stadgade tidens utgång, må ärendet likväl upptagas till prövning, om särskilt skäl till förseningen förelegat och protesten inlagts eller besvären

inlämnats så snart detta varit möjligt. Protest mot betalningsanmäning som inlagts först efter det betalningsföreläggande utfärdats upptages likväl icke till prövning.

13 §.

Har på grund av parkeringsfel väckts åtal eller delgivits straffanspråk, skall parkeringsövervakaren på ansökan förordna om återbäring till vederbörande av betald parkeringsbot. Ansökan skall göras inom ett år från det åtal väcktes eller straffanspråk delgavs.

14 §.

Har parkeringsbot erlagts två gånger för ett och samma fall, skall parkeringsövervakaren förordna om återbäring till vederbörande av det som erlagts för mycket. Har såväl förare som ägare eller innehavare erlagt betalning, skall vad som erlagts för mycket återbäras till ägaren eller innehavaren.

Fordons ägare eller innehavare som erlagt parkeringsbot har rätt att till den del betalningen icke i enlighet med 1 mom. återburits få ersättning därför av föraren, dock ej för förhöjning av bot, om förhöjningen berott på den ersättningsberättigades egen försummelse. Yrkande på sådan ersättning må framställas även i den ordning som är stadgad för betalningsorderförfarande.

15 §.

Felparkerat fordon må genom försorg av chefen för polisdistriktet eller den i hans ställe till parkeringsövervakare förordnade (utesl.) eller i enlighet med deras anvisningar av polisman (utesl.) flyttas till annat ställe. Flyttat fordon skall, om det lämpligen kan ske, placeras så nära det ursprungliga parkeringsstället, att det är lätt att finna (närflyttning) eller i annat fall på annat lämpligt ställe inom kommunen (fjärrflyttning).

Fordon får ej flyttas så, att det tillskyndas onödig skada. Fordon får icke flyttas till ställe där det löper uppenbar risk att skadas eller tagas i olovligt bruk.

16 §.

Flyttning av fordon skall såvitt möjligt utan dröjsmål anmälas till fordonets ägare eller innehavare. Närflyttning anmäles dock endast om fordonet flyttats utom synhåll från det ursprungliga parkeringsstället eller skäl att anmäla annars föreligger.

17 §.

Fordons ägare eller innehavare är skyldig att ersätta kostnaderna för flyttning och förvaring av fordonet. Landskapsstyrelsen må för kommun eller viss del därav fastställa taxa att lända till efterrätt-

telse vid indrivningen av kostnaderna. Ägaren eller innehavaren är likväl berättigad att av fordonets förare återfå vad han betalt. Gör ägaren eller innehavaren sannolikt, att fordonet olovligen nyttjats av föraren, eller påvisar, att han av annat skäl icke är skyldig att ansvara för kostnaderna, indrives ersättningen direkt hos föraren.

(Utesl.)

Parkeringsövervakaren skall delgiva den ersättningsskyldige ägaren eller innehavaren eller ock föraren skriftligt föreläggande att betala ersättningen inom två veckor från delfåendet, vid äventyr att ersättningen eljest indrives i utsökningssväg. Angående protest, förlängning av betalningstid, ändringssökande och verkställande av betalningsföreläggande samt anlitanande av betalningsorderförfarande vid genomförande av ägarens eller innehavarens ersättningsanspråk gäller på motsvarande sätt vad därom är stadgat i fråga om parkeringsbot, likväl så, att den tid av tre månader, efter vars förlopp rätten att uppbära ersättning för kostnaderna för förvaring förfallit, räknas från den dag förvaringen upphörde, och att bevis över betalning av ersättning icke behöver fogas till besvärsskriften.

18 §.

Löseegendom som påträffats i flyttat fordon må på ägarens ansvar lämnas i fordonet. (Utesl.) Parkeringsövervakare (utesl.) må likväl omhändertaga sådan egendom, om han med beaktande av omständigheterna anser, att egendomens värde eller beskaffenhet det kräver. Angående omhändertagen egendom gäller vad om hittegoods är stadgat.

19 §.

Beträffande delgivning skall vid tillämpningen av denna lag, med undantag för i 6 § 1 mom. avsedda fall, iakttagas, vad i lagen den 15 april 1966 om delgivning i förvaltningsärenden (FFS 232/66) är stadgat om enskild delgivning.

20 §.

Närmare bestämmelser om verkställigheten och tillämpningen av denna lag utfärdas vid behov genom landskapsförordning.

21 §.

Denna lag träder i kraft den 1 maj 1971. Åtgärder för lagens verkställighet må likväl vidtagas redan före lagens ikraftträdande.

Mariehamn, den 18 november 1970.

På lagutskottets vägnar:

Nils Dahlman

Rolf Sundman.

Närvarande i utskottet: ordföranden Dahlman, viceordföranden Persson samt ledamöterna Curt Carlsson, Sundblom och Östling.